

נקודות של אור

דיבורים מאירים שזכינו לטמוע מפי כ"ק מרן רבינו שליט"א בטיעור חורט"י, ליל טיטי פרטת פנחס תט"פ

חיינוך זה לא פן ולא!

אנחנו כל כך רוצים ילדים מחונכים! מי אינו רוצה?

השאיפה הכנה של כל הורה יהודי הוא לחנך את ילדיו הינוך כזה, שגם פי יזקין לא יסור ממנו!

כי, לצערנו, אנחנו נפגשים רבות עם אנשים צעירים, שבימי נעוריהם היו בחורי חמד ממש, ילדים טובים, לא עשו בעיות, אפילו הכובע שעל ראשם תמיד היה במקום...

ופתאום, כשיצאו מהמסגרת הישיבתית - נעלמה לה התמימות, נעלמו להם החינניות וההליכה בתלם, האיש הצעיר מוצא את עצמו בעיקר במקומות הרחוקים יותר מאלה שהועדנו אותם אליהם...

למה זה קורה? למה כל כך קשה לחנך את הילדים שלנו הינוך אמיתי שישאר אתו לתמיד???

אנחנו סבורים, בטעות, שבשביל לחנך את הילד אנחנו צריכים להורות לו מה 'כן לעשות' ומה 'לא לעשות'...

אבל לא, זוהי טעות, את הדברים האלה הילד מסוגל ללמוד בתוך שבועיים!

הכי קל בעולם לחנך את הילדים מתוך איומים: אם לא תקום בזמן מי ירצה אותך בשידוכים???, או, אם תעשה כך וכך, אף אחד לא ירצה להיות חבר שלך! זה קל, זה מהיר וזה זמין...

אבל, מה יקרה עם ה'בן יקיר' ברגע שהמקל ייעלם והוא 'יראה עולם'? מה יקרה ביום שהוא יבין שאפשר להסתדר מצויין גם אם הוא לא בדיוק שומע לעצות של אביו?

באותו רגע הוא ישכח מכל ההוראות והאיומים, והוא יבחר ללכת בדרך שהוא רוצה...

אז מה זה הינוך?

הינוך: להעניק לילד מוטיבציה להיות טוב!

מוטיבציה זה מחמאות, מוטיבציה זה אמון אינסופי, להעניק לו את התחושה שמאמינים בו, שהוא מסוגל, מוטיבציה זה לגרום לו לרצות להיות טוב!!!

אם תתעסק כל היום ב'למה הוא עשה / לא עשה', אתה בעצם נוגע רק בחיצוניות של הילד! הוראות יבשות חסרות טעם וחשק...

ואם אתה לא נוגע בנפשו, אז איך בדיוק תעצב את נפשו???

אבל כשאתה נותן לילד שלך מוטיבציה, אתה בעצם מגיע לפנימיות שלו!! אתה מתחבר אליו באמת!!

אם הוא יקלוט שאתה מאמין בו - תהיה בו המוטיבציה להצליח ולרצות. כי ככה זה: אנשים משתנים כשהם קולטים שהם שווים בעיני מישהו אחר!!!

רק על ידי שניתן בהם מוטיבציה ואימון, יישאר החינוך ויחקק בפנימיותם!!!

*

אברהם אבינו, כידוע, חי כל חייו במידת החסד, ולכן דווקא הוא יכול היה להנך את בניו חינוך תמידי!

שהרי כך נאמר באברהם אבינו: **כִּי יִדְעֶתְיוּ לְמַעַן אֲשֶׁר יַצְוֶה אֶת בְּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָךְ ה'!**

(ועיין רש"י, שפירש: כי ידעתי - לשון חיבה! אברהם אבינו נתן חיבה לבניו! הוא אהב, הוא האמין בהם, וכך זה נשאר בליבם לדורות...)

*

בחור אחד, שהיה מוקף בבעיות רגשיות מכל סוג, נשלח על ידי אביו למטפל רגשי.

לאחר מספר פגישות הזמין המטפל את האב ואת בנו לפגישה משותפת. כאשר הגיעו, הנהנו לשלום בנימוס וניגשו לנושא שלשמו התכנסו, אמר המטפל לאב: תקשיב לי, ידידי הנכבד! בנך המתוק אומר שאתה לא מספיק מאמין בו, שאתה לא מספיק אוהב אותו, שאתה אף פעם לא מחמיא לו!!

האב נדהם: אני? אני לא מחמיא לו??? אני איני אוהב אותו??? כיצד הוא מסוגל להגיד דבר כזה?? הרי אני עצמי זוכר, לפני אהה... לפני שש עשרה שנה, לפני שבני עלה נרגשות לראשונה במדרגות החיידר, ואני כאבא טרי התרגשתי עוד יותר, אני זוכר זאת כמו היום! טפחתי לו על השכם בהתרגשות ואמרתי לו: בני, אהובי, תזכור את מה שאני אומר לך! אני אוהב אותך, אני מאמין בך, אני יודע שאתה מסוגל, ואם זה ישתנה - אעדכן אותך!!! וזה, עדיין, לא השתנה ברוך ה'.

אז כיצד אתה אומר לי בעזות שכזו שאני לא מספיק מחמיא לבניי???

ככה זה, משום מה הרבה הורים פוחדים לשבח את בניהם ולהחמיא להם, "זה יבנים לו גאווה!" הם דואגים, "אין אומרים אלא מקצת שבחו של אדם בפניו!" הם מצטטים...

אבל מה, אתה אפילו לא נותנים לא 'מקצת שבחו', לפחות תעניקו לו 'מקצת שבמקצת שבחו'...

*

לְתִיבָה, מֵהָרַ! יֵשׁ מִבּוֹל בְּחוּץ!!!

הדור שלנו ביקורת! זוהי האמת, מוכרחים לזכור אותה... הילדים שלנו צמאים לאהבה!

ולכן, דווקא לכן אנחנו צריכים לשפוע אהבה ואמון בילדינו!

אם לא אנחנו ניתן להם, הילד יחפש את המחמאות ברחוב - ויקבל אותם, כי שם יש הרבה...

כי במבול אין אפשרות אחרת להינצל, רק על ידי ה'תיבה', המילה הטובה שתבנה את האמון...

מילים הם אלו שנותנים לאדם את היכולת להוציא לפועל את היכולות שלו...

*

❖ איך נפלו? - גיבורים! ❖

סיפר אאמו"ר זצ"ל: בשעת השחרור ממחנות העבודה, התחושות היו מעורבות, וכל אחד הגיב בצורה שונה: היו אנשים שבכו תמרורים, הביעו את רגשותיהם שפרצו לאהר שנות סבל איזמות, והיו אנשים מאופקים, כאלו ששמרו את כל סערת הרגשות בתוך הלב פנימה, ולא הזילו דמעה... והנה, לאחר זמן גילינו תופעה מעניינת: אותם אנשים 'גיבורים' ומאופקים, אלו שלא הסכימו להביע את הרגשות הכואבים, דווקא הם לא שרדו, דווקא הם נבלו ואיבדו את טעם החיים... ואילו דווקא אלה שבכו והיו נראים חלשים כל כך, דווקא הם שרדו, התחזקו ואף הקימו בתים מפוארים... זמן רב ניסיתי לפתור את החידה, כיצד ייתכן שדווקא החלשים שלא יכלו לכלוא את רגשותיהם - דווקא אלה התחזקו בסופו של דבר? אולם לאחר זמן הבנתי, שהאנשים החלשים, אלו שבכו, הם משכו תשומת לב, החיילים שראו אותם ניגשו אליהם, שוחחו איתם ועודדו את רוחם... האנשים האלו היה להם גב, היתה להם תמיכה רגשית, ולכן הם הצליחו בסופו של דבר להשתקם ולבנות את חייהם מחדש! אבל הגיבורים? הם נשארו גיבורים, לא הסכימו לדמעות שלהם לפרוץ, לא משכו תשומת לב ולא קיבלו אותה, אף אחד לא שם לב אליהם ולא חיזק את רוחם, ולבסוף - טבעו ביאושם...

*

❖ מַה יִגְרוּם לְבָנֵי הָאֱהוּבִים לְלַכֵּת אִתִּי בְּזִמְנֵי קוֹשֵׁי? ❖

'אמר הקדוש ברוך הוא למשה רבינו, מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמחה, ואני מבקש ליתנה לישראל - לך והודיעם! אומר ה' למשה: אני רוצה לתת ליהודים את השבת, מתנה נפלאה! אבל אני רוצה שהם ישמרו עליה כל חייהם! אפילו אם יהיה להם קשה! ולכן - לך והודיעם! לך ותאמר להם כמה אני אוהב אותם!!! (על פי דברי רש"י המובאים לעיל, בעניין אברהם אבינו...) וזה יגרום להם ללכת איתי כל ימי חייהם...

*

❖ לֹא מְסוּגָל לְאֶכְזָב אוֹתוֹ! ❖

האבות דרבי נתן אומר (פרק יב): כך היתה דרכו של אהרון הכהן, כשהיה פוגש עבריין בדרכו, היה ניגש אליו, מחבקו ואומר לו: אוי, אתה הרי אדם כל כך נפלא! אתה הרי אדם כל כך מיוחד! ואז, כשהיה אותו אדם עומד בפני ניסיון, היה מסתפק האם לבצע את זממו, הוא היה אומר לעצמו: הרי אהרון כל כך אוהב אותי! איך אני יכול לאכזב אותו? איך אני יכול לצער אותו? הווי מתלמידיו של אהרון הכהן...

*

המילה הזו, נו, זו הקטנה? היא פועלת!

כולנו מכירים את הסיפור על רבי עקיבא שראה את האבנים שנשחקו על ידי המים, ולמד ממנו קל וחומר לעצמו, וכך החליט ללמוד תורה...

מה כל כך תפס את רבי עקיבא באבן המחוררת?

רבי עקיבא ערך חשבון עם עצמו: הוא התבונן, כיצד באמת ייתכן שהמים הרכים כל כך יחוררו את האבן הקשיחה כל כך??? נכון שמדובר בתהליך של שנים, מיליוני טיפות של מים טפטפו על האבן עד שהיא התחוררה, אבל אם נניח היתה נופלת רק טיפה אחת, היא הרי לא היתה עושה שום רושם! ושתי טיפות - גם לא, ושלוש - גם לא עושים כלום... אז כיצד נוצר החור? האם היתה טיפה אחת מתוך מיליוני הטיפות שהיו לה כוחות מיוחדים??? ברור שלא...

אלא, אמר רבי עקיבא לעצמו, חייב להיות שכן, גם הטיפה הראשונה פעלה איזושהי פעולה, גם אם קטנה, גם אם לא מורגשת, אבל משהו!!! כל טיפה הוסיפה, כל טיפה נתנה משלה למשימה הקשה של חירור האבן!!!

נו, אמר רבי עקיבא, אם הטיפות הרכות כל כך מסוגלות לפעול כך, ברור שגם מילה אחת של תורה, גם מצווה אחת, אפילו אם אני הושב שהיא נשכחת ולא חשובה - היא מקרבת אותי אל ה'!!!

לפעמים, אנחנו מחמיאים לילדינו, נותנים להם מילה טובה ואמפטיה, אבל אנו לא רואים התקדמות, לא רואים שהילד 'קנה' את מילות החיבה ולא השתנה...

ואנו שואלים את עצמנו, היכן הם ההבטחות על התוצאות של המילים הטובות? למה אנחנו לא רואים שינוי בהתנהגות של הילד??

אבל, בדיוק כמו טיפות המים, האמון והחיבה מטפטפים פנימה לליבו של הילד, וכל אחת מהם פועלת, כל אחת מהם נחרתת בליבו! אמנם השינוי לא יבוא במילה אחת, אבל היא בוא תבוא בעזרת ה'!!!

*

חינוך זה לא 'בן ולא'!

לאחר שחטא אדם הראשון גירשו הקדוש ברוך הוא מגן עדן.

כיצד גירש אותו ה'? אומר ה'תרגום יהונתן': וַיִּגְרֶשׁ אֶת הָאָדָם - וַיִּטְרַד יֵת אָדָם!!! ה' הפך את אדם הראשון לאדם טרוד!

כי כך מוציאים את האדם מגן עדן - מכניסים לו טרדות למוח!!!

האדם יכול להיות בגן עדן, בעיירה ציורית בגובה אלפי מטרים, עם נוף עצום ושלג בפסגות, עם שפע מעין עולם הבא, עם כל הטוב והנוחות שיש לעולם להציע - אבל הוא טרוד, ועצבני, וחסר מרגוע, אין לו רגע לעצמו - אז הוא לא בגן עדן!!!

ויכול להיות אדם, כמו אברהם אבינו, שהיה בגיהינום, באור כשדים, עם להבות אש מלהטים ושורפים - אבל הוא היה שמח, הוא חי עם הבורא, הוא היה רגוע, הוא היה בעצמו - והוא היה בגן עדן!!!

כי גן עדן וגיהינום הם בתחושה שלנו!!!